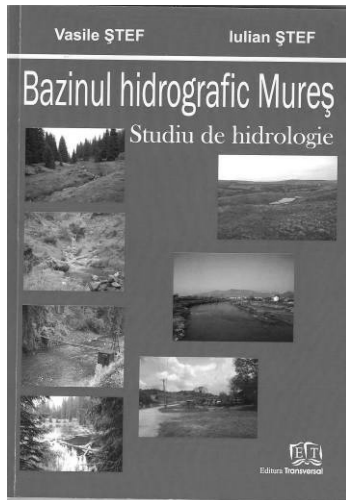

Vasile Ștef, Iulian Ștef, *Bazinul hidrografic Mureș. Studiu hidrologic*, Editura Transversal, Târgoviște, 2015 (178 p.154 figuri, 35 tabele, 98 titluri bibliografice).

Lucrarea *Bazinul hidrografic Mureș. Studiu hidrologic*, este elaborată de cuplul tată și fiu – conf.univ.dr. Vasile Ștef și dr. Iulian Ștef, doi hidrologi cu experiență și buni cunoscători ai bazinului hidrografic Mureș, prin activitatea desfășurată la Administrația Bazinală de Apă Mureș-Stația Hidrologică Alba Iulia.

Primul autor al lucrării, seniorul, conf. univ. dr. Vasile Ștef a absolvit Facultatea de Geologie-Geografie, Secția de Geografie a Universității din București în 1971 și doctoratul în geografie-specializarea hidrologie, în 1992 sub îndrumarea regretatului prof.univ.dr.Valer Trufaș la aceeași facultate, cu teza Munții Trascău-studiu hidrologic.

A lucrat mai multe decenii la monitorizarea regimului hidrologic și gospodărirea resurselor de apă din bazinul hidrografic Mureș, la care se asociază și activitatea didactică.

Din cele două domenii – activitatea hidrologică în teritoriu și cea didactică, trebuie să subliniem activitatea îndelungată, desășurată la o stație hidrologică, prin măsurători ale parametrilor regimului hidrologic al râului, prelucrarea și interpretarea informațiilor, care se integrează în banca națională privind resursele de apă.

Activitatea hidrologică a fost desfășurată în perioada 1971-2009 la Stația hidrologică Alba Iulia cu atribuții în cursul mijlociu al Mureșului. Concomitent a desfășurat o activitate didactică la Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, Facultatea de Geografia turismului, în perioada 1993-2009, care s-a îmbinat cu cea de hidrolog în teritoriu.

Conf. univ. dr. Vasile Ștef are și o activitate publicistică remarcabilă, începând cu teza de doctorat „Munții Trascău-studiu hidrologic” publicată în colecția „Studii și cercetări – hidrologie” sub egida Institutului Național de Meteorologie și Hidrologie, București 1998, numeroase articole publicate în reviste de specialitate, cursuri universitare de profil hidrologic cum sunt – *Hidrogeologie generală și protecția mediului* (1998), *Hidrologie primară* (2003), *Gospodărirea apelor* (2004), *Hidrologie generală* (mai multe ediții 2006, 2008) și cursuri mai speciale cum a fost *Spațiul Mistic și Turismul* (2004), acestea fiind publicate sub

egida Facultății de Geografia turismului, Sibiu, din care unele și în colaborare cu cadrele mai tinere de la facultatea sibiană. La acestea se mai asociază și publicații – cărți/articole dintr-un domeniu de suflet-eceziastic (Spațiul mistic, 2009, Despre răbdare, 2013 etc).

Al doilea autor, juniorul, dr. Iulian Ștef, urmând drumul seniorului, după terminarea Facultății de Geografia turismului a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” din Sibiu, a elaborat teza de doctorat „Studiul lacurilor de acumulare din bazinul hidrografic Sebeș”, abordând o temă actuală în gospodărirea apelor, susținută în anul 2010, la Facultatea de Geografie, Universitatea „Babeș-Bolyai” sub îndrumarea distinsului prof. univ. dr. Victor Sorocovschi, aceasta fiind precedată și urmată de articole din domeniul hidrologiei privind bazinul hidrografic Mureș.

Prin conținutul ei, autorii lucrării „Bazinul hidrografic Mureș-studiu hidrologic” reușesc, pe baza fondului de date acumulat în decursul timpului din numeroase publicații, cu deosebire din zestrea acumulată în rețeaua hidrometrică, la care o contribuție importantă le aparține, în special autorului principal, din aproape cele patru decenii de activitate hidrologică desfășurată în spațiul hidrografic mureșan, să configureze în cele trei părți – factorii genetici ai resurselor de apă, manifestarea spațio-temporală a regimului hidrologic, modificările antropice survenite.

Asfel, în prima parte, după o introducere în care se prezintă un succint tablou al Mureșului văzut din antichitate până în perioada actuală, se analizează factorii fizico-geografici care influențează și determină resursele de apă, de la cele subterane la cele de suprafață (relief, climă, vegetație, soluri).

Relieful, prezentat prin unitățile morfologice – munți și depresiuni, este precedat de o caracterizare sintetică a unităților structural-tectonice, importante pentru analizarea, în partea a doua, a apelor subterane. Se acordă, în continuare, atenție învelișului de sol și vegetației, care interceptează precipitațiile și le „dirijează” prin infiltații în apele freatice și prin scurgere de suprafață în rețeaua de drenaj, de aici rezultând rolul determinant al factorilor climatici, în formarea și manifestarea spațio-temporală a regimului hidrologic.

După această primă parte în care sunt sintetizați factorii genetici, analiza și succesiunea componentelor resurselor de apă se face profesionist dar, și non conformist, din care reținem concepția autorilor.

În partea a doua, apele subterane, autorii acordă un spațiu grafic mare în lucrare, prin analizarea acestui component al resurselor de apă, pe tipuri/categorii de roci-cuaternare și calcaroase și în cadrul acestor faciesuri litologice, pe bazine hidrografice și complexe hidrogeologice. Remarcăm o analiză detaliată și competentă a acestor resurse de ape subterane cu multe schițe de hărți ale diferitelor hidrostructuri din care rezultă contribuții personale ale primului autor din cercetările întreprinse.

Partea a treia, râurile, este consacrată analizei potrivit uzanței în studiile hidrologice asupra bazinelor hidrografice, în sensul că se pleacă de la caracterizarea parametrilor morfohidrografici – densitatea rețelei de drenaj, profilele longitudinale și transversale, lungimi ale râurilor dar, și altitudini, suprafețe, pante ale bazinelor, principalele bazine componente, bine ilustrate foto.

Caracteristicile hidrologice, sunt prefațate de activitatea hidrometrică care în bazinul Mureș are un istoric semnificativ, pe cursul inferior, de la Deva până la frontiera cu Ungaria, fiind instalate mire începând cu cea de la Radna din 1841, continuând cu Săvârșin 1859, Arad 1861, Alba Iulia și Brănișca 1870, Periam Port 1883, pe Arieș, Târnave, toate până la începutul sec.XX. Desigur că după 1950, când s-a extins rețeaua hidrometrică pe toate arterele hidrografice principale din România și în bazinul hidrografic Mureș s-au înființat încă 80 de stații hidrometrice, toate acestea constituind o bancă de date hidrologice valorificate diferențiat în lucrare.

Astfel, pe baza acestor date, sunt efectuate analize profesionale bine argumentate prin tabele, grafice, schițe de hărți, privind scurgerea lichidă cu cele trei aspecte – medie, maximă și minimă, scurgerea zilnică, lunară și anotimpuală, diferențiate pe unități morfologie/podișuri –Târnavelor, Secașelor și a bazinului Mureș, în cursurile mijlociu și inferior.

Un ultim capitol al lucrării se referă și la lacurile naturale și antropice care, reprezintă un patrimoniu deosebit, reprezentate prin lacurile glaciare din Retezat aferente bazinului Strei cu Râul Mare, Sebeșului-Șurianu, carstice de pe Ampoi, de alunecare de teren dar și a lacurilor situate în minele de sare abandonate de la Sovata, Turda, Ocna Mureș, Ocna Sibiului, a iazurilor din Câmpia Transilvaniei și a celor de acumulare de interes hidroenergetic, cum sunt cele de pe Sebeș și altele.

Considerăm că lucrarea de față, constituie o datorie de suflet pentru autorul principal, conf. univ. dr. Vasile Ștef și un început de drum, de bun augur, pentru al doilea autor, dr. Iulian Ștef, dar și importanța științifică, didactică, de cercetare și de management a resurselor de apă pentru administrațiile locale-comunale și județene și, de ce nu, și pentru Administrația Bazinală de Apă Mureș.

Prof. univ. dr. docent Petre Gâștescu